

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Hortulus Biblico-Moralis Et Asceticus

Pappus von Tratzberg, Franz

Ulm, 1725

Doctrina 2. Desumpta ex cap. 3. & 4. lib. 2. Tobiaë, in quibus describitur
Saræ afflictio & Oratio. Admonitio Senioris Tobiaë data Juniori &c.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61252](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61252)

Doctrina 2.

Desumpta ex cap. 3. & 4. lib. Tobia, in quibus describitur Sara afflictio & Oratio. Admonitio Senioris Tobia data Juniori &c.

Considera I. **S**aram inter alias Virtutes, quas vitæ suæ tempore præ- N.366.
cipuè solatii causâ in oratione sua retulisse cap. 3. Quòd nunquam se cum ludentibus miscuerit; etsi enim ludere ex objecto actus sit indifferens, rarò tamen contingit, cum absque delicto exerceri; & hinc tam sacrís, quàm profanis legibùs certi quidam lusus prohibentur. Ipsa adhæc experientia comprobatur: nasci ex lusibus inimicitias, odia, rixas, duella, quæ etiam pacem publicam, & non tantùm privatam quandoque perturbant. S. Antoninus de homine lusibus inordinatè addicto asserit: *Maledicit se & alios, nulla pax & quies potest esse in domo ejus.* Annò 1609. in Anglia filius Baronis Warthonis Joannem Stuardum Angliæ Regis cognatum in lusu mendacii arguit, ideoque à Stuardo colaphum accepit. Tam propè Londinum se ad duellum provocârunt, in quo ambo mutuís vulneribùs confecti, jussu Regis eodem in tumulto sepulti sunt. Eman. de Mettern. lib. 29. Hist. Belg. Taceo juramenta & blasphemias, quibus Deo sæpè maledicunt lusores. Unicum pro me loquatur exemplum, quod M. Fritschius in Meteoris scribit de duobus Aleatoribus, qui Budæ in Pannonia convenerant, ut alter in Dei, alter in Diaboli nomine luderent. Prior cum pecuniam unâ cum vestibus perdidisset omnem, noctu domum rediens per cœmeterium inter blasphemias saxum arripuit, quod adeò fortiter crucifixo illisit, ut ex capite læso copiosus difflieret sanguis. Eò factò vicinus quidam lanio podagricus ter in somno monetur; surgeret, hominem proximè obvium confossurus. Paret ille, & surgens sanatum se deprehendit. Cultrò igitur lanariò armatus foras prodit, & Aleatorem sibi obviam factum configit. Nil dein cunctatus, rem gestam Magistratui indicat, quò adveniente Dæmones cadaver Aleatoris in præsentia astantium in sublime abreptum, oculis subducunt. Hem! Christiane Lector, qualem cum lusoribus ludum ludat Dæmon. Quare felicem te dixeris, si cum Sara gloriari poteris; *Nunquam cum ludentibus miscui me.* Quam lato animò
ulti-

ultimum cum morte ludum exspectabis. Fateris nunc cum Tobia v. 2. citati cap. *Iustum esse Dominum, & omnia Judicia ejus justa*, & ideo strictissimam te rationem ei redditurum ratione temporis malè impensi: ut taceam præacta, quæ ludendò commisisti peccata, & quorum intuitu meritò times rigidum Judicem. Age ergo, dum bonâ adhuc fruieris valetudine: ita lude, ut Diabolo ansam non præbeas, in extremis tibi illudendi. Utere lusu velut generosò vinò, quod mensuratè haustum confortat, roborat stomachum, animumque exhilarat; absque moderamine verò sumptum caput turbat. sanitati officit, usum quoque rationis impedit, & obscurat: Utere lusu, qui magis exercitium corporis, quàm solarum manuum requirit, & magis arte, quàm fortunâ regitur.

N. 367. *Considera 2.* Tobiam seniolem corporalî cæcitate affectum, voluisse filium suum cæcitate moralî affici, quæ *caca obedientia* ab Ascetis vocatur, ratus: illum nunquam fore magis in anima sua illuminandum, quàm si cæcò modò divinis præceptis esset obediens. Imperat ergo v. 6. capite 4. *Cave: ne aliquando peccato consentias, & prætermittas præcepta Dei nostri.* q. d. nunquam aperi oculos mentis tuæ, ut excogites prætextum aliquem, vî cujus te excusatum putes ab executione alicujus Præcepti. Propheta regius cæcam, mandatis omnibus à Deo acceptis testaturus obedientiam Psal. 72. exclamat: *Ut jumentum factus sum apud te.* Sed cur non asserit, se factum mancipium Dei? huic dubio ut satisfiat, observare oportet: hanc inter jumentum & mancipium dari differentiam, quòd mancipium advertens onus sibi impostum superare vires suas, vel se honestè excuset, vel saltem oneris ferendi experientiam tentet priùs, antequam humeros plenè submittat: jumentum verò absque ullo discursu, aut examine præmissò obtemperet imperiis sui Domini. Abbas Nestero in ipso Religionis ingressu dicere auditus est: *Ego & asinus unum sumus, quidquid ei imponitur, hoc portat sine mora.* Tres Magi puerum in Bethlehem natum venerati, ut barbaras Herodis manus effugerent, jubentur: aliâ via reverti in Regionem suam. Et ecce! parent ociùs, etsi viderentur habere causam, isthoc imperium discutiendi, dicendò: nunquid Deus, quem in stabulo adoravimus Omnipotentem, non æque poterit Nos in antiquo itinere, jam satis probato, securos domum reducere? quid ergo novas & millenis periculis aberrandi obnoxias quærere jubemur semitas? Pater viventium Abraham jussus, vitam proprio adimere filio

in

in victimam offerendô, poterat Præceptum isthoc vocare in dubium: an divinis illud sit conforme promissis, sibi olim de multiplicando semine factis? sed teste S. Chrysof. Homil. 47. in Genes. *Horum nihil cogitabat Justus ille, sed sicut gratus famulus omiffâ omni ratione humanâ, unam tantum rem curabat, ut imperata opere impleveret.* Poterant servi illi, in Nuptiis Evangelicis Hydrias aquâ implere jussi, ocius replicare: ad defectum vini supplendum non aquâ, sed vinô opus esse: sed nec ullum verbum reponere auditi, impleverunt eas usque ad summum. Quàm multos econtra inter Christianos reperire est subditos, qui si audierint aliquid sibi imperari novum, cujus rationem non satîs perspetam habent, imitantur Apostolos Matth. 14. dicentes: *quia Phantasma est.* Mussitant ergò, carpunt imperia; cum tamen probè sciant: Deum ipsum per Prælatos imperare. Examina: an non & tu quoque ex talium subditorum sis numero? & nî velis æternam animæ ruinam cum rebellibus Angelis intueri, claude nunc mentis oculos auditis Dei & Superiorum tuorum mandatîs. Habebis haud dubiè multa Bona, in perpetuum cum Tobia viro obedienti possidenda, si cum eo *timueris Deum.* & eos, qui locô Dei tibi præfident, taliqûe timore adactus cæcam eorum imperiis obedientiam impenderis.

Doctrina 3.

Desumpta ex cap. 5. & 6. lib. Tobia, in quibus describitur Tobia Senioris gaudium ab Angelo nuntiatum recusantis desolatio. Junioris Tobia itinerantis timor, conceptus à viso pisce, sed animati à Raphaelè ad apprehendendum eum, & exenterandum &c.

Considera I. **S**I Tobias Senior vir apprimè pius, & plenè resignatus N. 368. in Dei beneplacitum, tam ægrè tulerit corporalem cæcitatem, ut ab Angelo Raphaelè sibi denuntiatum penitus recusarit gaudium, inquit cap. 5. *Quale gaudium mihi erit, qui in tenebris sedeo, & lumen Cæli non video? ô quàm ægrè latûri sint homines cæcitatem illam, quæ non tantum corporales eorum oculos, sed & animam ipsam totâ æternitate afficiet, & vî cujus tartarcis involuti tenebris, nec minimum divini solis radium, quô sancti perfruuntur in Cælo, erunt unquam visuri.* Non sine Mysterio Christus Dominus post hæc verba Evangelii: *Projicite eum in tenebras exteriores, immediatè sub-* jungit: